

Soňa Ondáková
Natália Liptáková
Martin Harničar
Miroslav Repka
Ján Šofranko
3.C

Na ceste k spoločnosti blahobytu

Západné štáty a USA v 50. – 80. rokoch

Obsah

- ✓ Nová demokratizácia
- ✓ Hospodársky a sociálny vývoj v 50. – 60. rokoch
- ✓ Európska integrácia
- ✓ USA v 50. – 70. rokoch
- ✓ Černošské hnutie
- ✓ Hospodársky vyspelé ekonomiky v začiatkoch novej etapy

Nová demokratizácia

- vo voľbách zvíťazili ľavicové strany
- do popredia sa dostáva trend – nová demokratizácia
- na politickú scénu sa dostali kresťanské demokracie(NEM,FR)
- cieľ strán: zachovávať morálku a podporovať myšlienku politickej angažovanosti kresťanstva
- odporci fašizmu, osobnosti: Konrad Adenauer, Alcide De Gasperi, Robert Schuman

-
- Z-európske vlády uskutočnili závažné sociálne opatrenia, zasiahli do ekonomiky krajín
 - vznik silného štátneho sektora
 - nové štipendiá, rozšírenie volebného práva, zlepšovanie postavenia nižších vrstiev
 - „tichá revolúcia“ – začala uskutočňovať program sociálneho štátu pre široké vrstvy, znárodnenie ťažkého priemyslu, baní, železníc

Cesty k hospodárskemu rozmachu

- následky vojnového spustošenia a hospodárskeho rozvratu- až do 50. rokov boli vo všetkých krajinách
- výroba volkswagenov
- rozchádzali sa povojnové koalície
- proti komunistom sa stavali kresťanskí demokrati, boli aj vytláčaní
- Marshallov plán sa stal hybnou silou a z NEM urobil najsilnejší Z-európsky štát

-
- väčšina obyvateľov sa odvrátila od radikálnej ľavice
 - nastupujú vlády s konzervatívnejšie zameranými programami (opačný pohyb)
 - konzervatívne prostredie si osvojilo ideu sociálne úspešného štátu (welfare state)
 - prestávalo platiť rozdelenie štátov do 2 protikladných skupín: kapitalistickej a socialistickej

Hospodársky a sociálny vývoj v 50. – 60. rokoch

- hospodársky zázrak
- rast HDP dosahoval okolo 50% ročne
- zvyšovanie platov, výroby, vývozu
- oživenie hospodárskeho potenciálu Európy
- Z-európske štáty využili nové impulzy vedecko-technického vývoja (chémia, elektrotechnika, kybernetika, ...)
- postupne sa odstraňovali obchodné bariéry
- začlenenie do NATO z obáv studenej vojny

Zmeny v sociálnej štruktúre

- nevídané zmeny v sociálnej štruktúre Z Európy
- pokles ľudí pracujúcich v poľnohospodárstve a postupný zánik roľníctva
- rýchly nárast vysokokvalifikovaných pracovníkov
- v jednotlivých vrstvách spoločnosti sa zmenšovali rozdiely medzi životnou úrovňou a spôsobom života
- v polovici 50. rokov sa štáty stali skutočne sociálnymi
- sociálne práva uznané ako doplnok ku občianskym a politickým právam

Európska integrácia

- západoeurópske štáty musia zvýšiť svoju prestíž
- pokus o spoločný postup
- podarilo sa vytvoriť spoločný trh
- Francúzsko chcelo potlačiť nemeckú silu a americký vplyv
- SRN chcela udržať spoluprácu s USA
- VB sa nechcela vzdať zväzkov so Spoločenstvom národov a vzťahu s USA
- komplikovaný proces politického zjednocovania

- zásluha osobností Konrada Adenauera zo SRN, Roberta Schumana, Jeana Monetta z Francúzska a Alcide De Gasperiho z Talianska
- striedanie konzervatívnych a ľavicových vlád
- socialistické strany boli prívržencami hosp. a soc. programovania
- zlepšilo sa sociálne postavenie najchudobnejších
- veľké štátne prerozdelenie viedlo k byrokratizácii a ku kolektívnym privilegiami

-
- začiatkom 70. rokov sa tradičné požiadavky ľavice vyčerpali
 - vyššie dane
 - lacnejšie pracovné sily
 - nezamestnanosť
 - príznaky krízy boli do začiatku 70. rokov mierne

USA v 50. – 70. rokoch

- vedúca politická a hospodárska sila sveta
- „americký spôsob života“
- blahobyt USA – vojnová katastrofa v Európe
- modernizačné zmeny – USA na špičke technologického pokroku
- zmena regionálnej štruktúry hospodárstva
- republikáni – izolacionizmus
- 1/10 černošskej menšiny – uvažovanie o zlepšení ich postavenia

Zahraničná politika USA

KÓREJSKÁ VOJNA

- 1. skutočný konflikt studenej vojny
- agresia komunistickej KĽDR proti Kórejskej republike

čínska armáda

OSN
(jednotky z 16 krajín, najmä
americká armáda)

- prímerie: po Stalinovej smrti (1953)
- záver: obnovenie hranice medzi KĽDR a KR
(rovnoobežka)

(38.

Po kórejskej vojne

- min. zahr. vecí: **John Foster Dulles** vyhlásil, že politika zadržovania komunizmu už nestačí a treba prejsť k jeho zatlačaniu
- skomplikovali sa vzťahy medzi USA a západnou Európou
- kubánska revolúcia
 - USA jej nezabránili
 - odstránila proamerický režim
 - vodca nového režimu: *Fidel Castro* (komunizmus)
- USA sa zaplietli do konfliktu vietnamských štátov
- dominový efekt = reťazový (Washington sa ho obával)

Černošské hnutie

- zmena vzťahov medzi čiernymi a bielymi Američanmi

- koniec 40. rokov emancipačná skupina pod vedením Martina Luthera Kinga
- polovica 60. rokov, 1/3 obyv. už žije vo veľkých mestách na S
- rastie počet odporcov rasovej diskriminácie medzi bielymi
- prijímali sa nové opatrenia, kt. diskrimináciu zmierňovali a likvidovali.
- zrušenie segregácie vo verejných školách
- politika pozitívnej diskriminácie

-
- násilné skupiny: Čierni moslimovia, Čierni panteri, Čierna moc
 - nenásilné skupiny černošskej mládeže s bielymi odporcami rasizmu
 - 70. roky, rasovo motivovane krvavé zrážky vo veľkých mestách

Hospodársky vyspelé ekonomiky v začiatkoch novej etapy

- 70. roky, spomaľuje sa hospodársky rast vyspelých krajín Z
- narastá nezamestnanosť, inflácia, navýšenie cien ropy(ropné šoky)
- kapitalistické hospodárstvo sa ocitá v novej kríze
- do 80. rokov sa darí krízu zastavovať modernizáciou výrobných postupov, nové odvetvia: elektronický a chemický priemysel
- smer hospodárstva sa riadil pôsobeniu trhu bez ohľadu na sociálne dôsledky
- vo VB privatizácia veľkých štátnych podnikov

Ďakujeme za pozornosť 😊